

LBRIS

We know
books

GUY DE MAUPASSANT

TATĂL *lui*
SIMON
și alte nuvele

Traducere
MIHAELA ISTRATI

Editura MondoRO
București, 2015

Englezul începu să-și frece mâinile și să murmure:

— O cină bună! O cină bună!

Am cinat, într-adevăr. Nu eram vesel. Regretam Marie Joseph.

A trebuit să ne despărțim ziua următoare după multe scuturări de mâini și promisiuni că aveam să ne scriem. Ei au plecat spre Biarritz. Am vrut să-i urmez.

Am fost lovit dur. Am vrut să o cer în căsătorie pe fetișcana asta. Dacă am fi petrecut împreună opt zile, cu siguranță că așa aș fi făcut! Ce slab și de neînțeleș e bărbatul câteodată!

S-au scurs doi ani fără să primesc vreo veste de la ei. Apoi am primit o scrisoare din New York. Ea se căsătorea și-mi scria ca să mă anunțe. Și de atunci ne scriem în fiecare an, de Anul Nou. Ea îmi spune despre viața ei, vorbește de copiii ei, surorile ei, niciodată de soțul ei! De ce? Ah! De ce? Cât despre mine, eu vorbesc doar despre Marie Joseph. Acea a fost poate singura femeie pe care am iubit-o vreodată... Nu... pe care ar fi trebuit vreodată să o iubesc. Ei, asta e! Cine știe... Împrejurările ne conduc. Și apoi... și apoi... totul trece. Trebuie să fie bătrână acum; nu aș recunoaște-o. Ah! Ea, cea din timpuri trecute, ea de pe epavă! Ce creatură! Divină! Îmi scrie că părul ei e alb. Asta m-a durut teribil. Ah... părul ei galben. Nu, englezoaica mea nu mai există. Ce trist este totul!

Cuprins

Tatăl lui Simon / 5

Colierul / 17

Mademoiselle Fifi / 29

Sfoara / 45

Domnișoara Harriet / 55

Unchiul meu Jules / 82

Găsită asupra
unui bărbat înecat / 93

Epava / 102

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Maupassant, Guy de

Tatăl lui Simon : nuvele / Guy de Maupasant ;
trad.: Mihaela Istrati. - București : MondoRo, 2015
ISBN 978-606-695-045-9

I. Istrati, Mihaela (trad.)

821.133.1-32=135.1

Coperta: Daniel Țuțunel
Redactor: Mihaela Sipoș
Tehnoredactor: Mihaela Comșa

Departament Difuzare
tel. 021-211.25.00
mail: comenzi@grammar.ro

Redacție
tel. 021-210.40.13
mail: office@grammar.ro
www.grammar.ro

Tatăl lui Simon

Doar ce venise amiaza. Ușa școlii se deschise și tinerii se năpustiră afară, îngheșuindu-se unii în alții, grăbindu-se să iasă. Dar în loc să se împrăstie imediat și să meargă acasă, la masă, ca de obicei, ei s-au oprit la câțiva pași, s-au împărțit în grupuri și au început să șușotească. Motivul era că, în dimineața aceea, Simon, fiul lui La Blanchotte, venise pentru întâia oară la școală.

Cu toții auziseră vorbindu-se acasă la ei despre La Blanchotte și, deși în public ea era destul de bine primită, mamele o tratau cu o compasiune oarecum disprețuitoare, pe care copiii o imitaseră fără să aibă habar de ce.

În ceea ce-l privește pe Simon, ei nu-l cunoșteau, pentru că el nu ieșea niciodată la joacă și nu se zbenguia pe drumurile din sat sau de-a lungul malurilor râului. Și lor nu le păsa de el, așa încât simțeau o anumită încântare, amestecată cu o mare uimire, că s-au întâlnit și și repetau unul altuia ce spusese un băiat de paisprezece sau cincisprezece ani care părea să știe totul despre asta, așa de subtil făcea cu ochiul.

— Știți, Simon nu are tată.

Tocmai atunci, fiul lui La Blanchotte își făcu apariția în ușa școlii.

Era un băiețel de vreo șapte sau opt ani, destul de palid, foarte curățel, timid și aproape ciudat.

Se îndrepta spre casa mamei sale când grupurile de colegi, șoptind și privindu-l răutăcios ca și cum puneau la cale o festă, se apropiară treptat de el până îl înconjurară cu totul. Și el stătea acolo, în mijlocul lor, surprins și jenat, neînțelegând ce aveau de gând să facă. Dar flăcăul care adusese vestea, umflat în pene de succesul pe care deja îl reputase, întrebă autoritar:

— Hei, tu, cum te cheamă?

El răspunse:

— Simon.

— Simon și mai cum? întrebă un altul.

Copilul, cu totul uluit, repetă:

— Simon.

Flăcăul strigă la el:

— Te cheamă Simon și ceva. Țsta nu e un nume...

Da, sigur, Simon.

Copilul, cât pe ce să izbucnească în lacrimi, răspunse pentru a treia oară:

— Mă cheamă Simon.

Împielitații de copii începură să râdă. Triumfător, băiatul strigă:

— Puteți vedea clar că nu are tată.

Se așternu o tăcere adâncă. Copiii erau uimiți de acest lucru extraordinar, imposibil, monstruos – un băiat care nu avea tată; s-au uitat la el ca la un fenomen, o

ființă neobișnuită, și au simțit cum creștea în ei disprețul acela inexplicabil al mamelor lor pentru La Blanchotte. Cât despre Simon, el se rezemase de un copac să nu cadă și rămase ca și cum ar fi fost doborât de un dezastru ireparabil. El încercă să explice, dar nu găsi ce să spună ca să respingă această groaznică acuzație că el nu avea tată. În cele din urmă, strigă la ei destul de nechibzuit:

— Ba da, am.

— Unde e? ceru băiatul să știe.

Simon tăcu: nu știa. Copiii urlară, extrem de încântați. Și băieții aceia de la țară, mai rău decât niște animale, au simțit pofta aceea crudă a păsărilor de la fermă de a-l distruge pe unul de-ai lor de îndată ce este rănit. Simon ochi un băiețel, fiul unei vecine văduve, pe care îl văzuse, ca și pe el, întotdeauna singur cu mama lui.

— Nici tu nu ai, spuse el, nici tu n-ai tată.

— Ba da, răspunse celălalt, eu am unul.

— Unde e? întrebă Simon.

— E mort, declară piciul, cu demnitate. Este în cimitir, acolo este tatăl meu.

Un murmur de aprobare crescă în rândul micuților, de parcă a avea un tată mort într-un cimitir îl făcuse pe tovarășul lor să crească suficient de mare ca să-l zdrobească pe un altul ce nu avea tată. Și băieții aceștia, ai căror tați erau majoritatea oameni răi, bețivi, hoți, și care-și băteau soțiile, se înghesuiră unii în alții ca să se apropie din ce în ce mai mult, ca și cum ei, cei legitimi, l-ar sufoca cu presiunea lor pe cel nelegitim.

Băiatul care se nimeri să fie lângă Simon scoase deodată limba la el cu un aer batjocoritor și strigă:

— N-are tată! N-are tată!

Simon îl înșfăcă de păr cu ambele mâini și începu să lovească la picioare, în timp ce-i mușca obrazul cu cruzime. Urmă o luptă crâncenă între cei doi combatanți, și Simon se pomeni lovit, rostogolit, învinețit, aruncat la pământ, în mijlocul cercului de școlari ce aplaudau. În timp ce se ridica, scuturându-și mecanic cu mâna bluza prăfuită, cineva strigă la el:

— Du-te și spune-i lui taică-tău.

Simți un gol imens în inimă. Ei au fost mai puternici decât el, l-au bătut, și el nu a avut ce răspuns să le dea căci știa foarte bine că adevărul era că nu are tată. Din mândrie, încercă pentru câteva clipe să se lupte cu lacrimile care-l înecau. Simți că se sufocă după care, fără să scoată un sunet, începu să plângă cu sughituri. O bucurie feroce izbucni în rândul dușmanilor săi și, la unison, la fel ca în ritualurile înspăimântătoare ale sălbaticilor, s-au luat de mână și au dansat în cerc în jurul lui, repetând ca un refren:

— N-are tată! N-are tată!

Dintr-odată, Simon se opri din suspinat. Deveni feroce. Sub picioarele lui se aflau pietre. Le ridică și le aruncă spre asupritorii săi cu toată puterea. Nimeri doi sau trei dintre ei, aceștia luând-o la goană țipând, iar el păru așa de cumplit încât ceilalți au intrat în panică. Lașii, ca orice adunătură în prezența unui om exasperat, se despărțiră și fugiră. Rămas singur, mititelul fără tată porni spre câmpii, în el trezindu-se o amintire ce îi determină sufletul să ia o decizie. Decise să se înece în râu.

Își aduse aminte că în urmă cu opt zile, un amărât care cerșea ca să nu moară de foame se aruncase în apă pentru că nu mai avea un sfanț. Simon era acolo când l-au pescuit din apă; iar nenorocitul, ce de obicei îi părea mizerabil și slut, îi păru atunci așa de împăcat, cu obraji palizi, barba lungă și udă și ochii larg deschiși și foarte calmi. Trecătorii au spus:

— E mort.

Și cineva a zis:

— E fericit acum.

Simon își dori să se înece și el, pentru că nu avea tată, la fel ca ființa aceea nenorocită care nu avea parale.

Ajunse la apă și o privi cum curgea. Câțiva pești înotau vioi în apa limpede și, din când în când, făceau un mic salt și prindeau muștele de la suprafața apei. Se opri din plâns ca să îi privească, atras de mișcările lor. Dar, când și când, așa cum într-o furtună perioade de calm alternează cu rafale uriașe de vânt ce smulg copacii și apoi îi poartă spre alte zări, gândul acesta îi revenea, provocându-i o durere intensă:

— Am de gând să mă înec pentru că nu am tată.

Era o vreme frumoasă și caldă. Razele plăcute ale soarelui încălzeau iarba. Apa strălucea ca oglinda. Simon se bucură de câteva minute de fericire, în moleșeala care urmează după plâns și se simți tentat să adoarmă acolo, pe iarbă, sub razele călduroase ale soarelui.

O broscuță verde țopăi de sub picioarele lui. Se aventură să o prindă. Îi scăpă. O urmări și o pierdu de trei ori la rând. În cele din urmă, o prinse de unul din picioarele din spate și răsă când văzu cum se chinuia creatura să

— Ce-mi pasă mie, dacă ai să fii soția mea?!

Nu-i răspunse nicio voce, dar lui i se păru că auzi în umbra camerei sunetul unui corp în cădere. Intră repede și Simon, care se dusese la culcare, distinse sunetul unui sărut și niște cuvinte pe care mama lui le murmură încet. Apoi, deodată, se trezi ridicat de mâinile prietenului său care, ținându-l cu brațele lui puternice întinse, exclamă:

— Le vei spune colegilor tăi că tatăl tău este Philip Remy, fierarul, și că el are să-i tragă de urechi pe toți cei care îți vor face vreun rău.

A doua zi, când școala era plină și orele erau pe cale să înceapă, micul Simon se ridică, foarte palid și cu buzele tremurând:

— Tatăl meu, spuse el cu o voce clară, este Philip Remy, fierarul, și a promis să-i tragă de urechi pe toți cei care îmi vor face vreun rău.

De data asta nu râse nimeni, căci Philip Remy, fierarul, era foarte cunoscut, și era un tată de care oricine din lume ar fi fost mândru.

Colierul

Era una dintre fetele acelea frumoase și ferme-cătoare născute, ca dintr-o greșeală a sorții, într-o familie de meseriași. N-avea zestre, n-avea nicio speranță, niciun mijloc să ajungă să fie cunoscută, înțeleasă, iubită și luată în căsătorie de un tânăr cu avere și distincție; astfel că se lăsă măritată cu un funcționar mărunț din Ministerul Educației. Gusturile ei erau simple deoarece nu-și putuse permite niciodată altceva, dar era la fel de nefericită ca și cum s-ar fi căsătorit cu cineva inferior ei, căci femeile nu au rang sau clasă, frumusețea, grația și farmecul lor servindu-le pentru naștere sau familie. Delicateseții lor naturală, eleganța instinctivă, agerimea spiritului lor sunt unicele însemne al rangului și așează fata de joasă clasă pe aceeași poziție cu cea mai mare doamnă din ținut.

A suferit mult, simțind că a fost născută pentru lux și delicatese. A suferit din cauza sărăciei casei sale, a pereților dărăpânați, a scaunelor uzate și a perdelelor urâte. Toate acestea, de care alte femei din clasa ei nici nu și-ar fi dat seama, o chinuiau și o insultau. Vederea

micuței bretoniene ce venea să lucreze în casa ei îi trezea regretele unei inimi zdrobite și vise fără speranță. Își imagina anticamere liniștite, pline cu tapiterii orientale, luminate de torțe aflate în mărețe suporturi de bronz, cu doi valeți înalți în pantaloni trei sferturi dormind în fotolii mari, toropiți de flăcările dogoritoare ale șemineului. Își imagina saloane imense îmbrăcate în mătase antică, mobilă rafinată pe care erau așezate ornamente valoroase, și camere mici, fermecătoare și parfumate, create special pentru petreceri restrânse între prieteni intimi, bărbați renumiți și doriți, a căror faimă stârnea invidia tuturor celorlalte femei.

Se așeză pentru cină la masa rotundă acoperită cu o pânză veche de trei zile, față în față cu soțul ei, care luă capacul de pe oala cu supă, exclamând încântat:

— Aha! Supă de arpacaș cu legume! Ce-ar putea fi mai bun?

Își imagină feluri delicate de mâncare, tacâmuri strălucitoare, tapiterii însuflețind pereții cu oameni din timpuri trecute și păsări ciudate în păduri de basm; își imagină delicatese servite în vase minunate, galanterii șoptite, ascultate cu un zâmbet enigmatic în timp ce cineva s-ar juca cu carnea rozalie de păstrăv sau aripile de pui cu sparanghel.

Nu avea haine, nu avea bijuterii, nu avea nimic. Și acestea erau singurele lucruri pe care le iubea; simțea că era făcută pentru ele. Își dorea așa de mult să farmece, să fie dorită, să fie nespuse de atrăgătoare și căutată.

Avea o prietenă bogată, o prietenă veche de la școală, pe care a refuzat să o viziteze fiindcă suferea mult când

revenea acasă. Plângea zile întregi de durere, regret, disperare și sărăcie.

***

Într-o seară, soțul ei veni acasă exaltând de bucurie, cu un plic mare în mână.

— Uite ceva pentru tine, spuse el.

Ea rupse rapid hârtia și scoase o invitație pe care erau tipărite aceste cuvinte:

„Ministerul Educației și Doamna Ramponneau solicită plăcerea companiei Domnului și Doamnei Loisel la Minister în seara de luni, 18 ianuarie.”

În loc să fie încântată, așa cum spera soțul ei, ea aruncă invitația, nervoasă, peste masă, murmurând:

— Ce vrei să fac eu cu asta?

— De ce, draga mea, eu credeam că are să-ți facă plăcere. Nu ieși niciodată și asta este o ocazie nemaipomenită. M-am luptat din greu să o obțin. Toată lumea își dorește una; este o petrecere foarte elegantă și foarte puține invitații ajung la funcționari. Ai să vezi acolo toată lumea importantă.

Se uită la el cu ochi furioși și spuse nerăbdătoare:

— Și cu ce crezi că am să mă îmbrac la o așa petrecere?

Nu se gândise la asta. Se bâlbâi:

— Păi, cu rochia cu care mergi la teatru. Este foarte drăguță, după părerea mea...

Se opri, stupefiat și total pierdut când văzu că soția lui începu să plângă. Două lacrimi mari se prelingeau încet spre colțurile gurii.

— Ce-i cu tine? Ce-i cu tine? întrebă el cu o voce tremurândă.

Cu un efort puternic ea își birui durerea și răspunse cu o voce calmă, ștergându-și obrazii umezi:

— Nimic. Doar că nu am rochie, așa că nu pot merge la petrecere. Dă-i invitația vreunui prieten de-al tău a cărui soție se va dovedi mai vrednică decât mine.

I se frânse inima.

— Uită-te la mine, Mathilde, insistă el. Cât ar costa o rochie potrivită, pe care ai putea-o îmbrăca și cu altă ocazie, ceva foarte simplu?

Se gândi câteva clipe, calculând niște prețuri și întrebându-se totodată cât de mult ar putea să ceară fără să atragă asupra ei un refuz imediat și o exclamație de groază din partea funcționarului cu o minte prudentă.

În cele din urmă, ea răspunse cu oarecare ezitare:

— Nu știu exact, dar cred că m-aș putea descurca cu patru sute de franci.

El păli ușor, căci exact asta era suma pe care o economisise pentru o pușcă, dorind să participe la o vânătoare vara următoare în câmpia Nanterre cu niște prieteni care se duceau acolo duminicile la vânătoare de ciocârlii.

Cu toate astea, el spuse:

— Prea bine. Îți dau patru sute de franci. Dar încearcă să cumperi o rochie cu-adevărat drăguță de banii ăștia.

Ziua petrecerii se apropia, iar Doamna Loisel părea tristă, neliniștită și nervoasă. Și totuși, rochia îi era gata. Într-o seară, soțul ei o întrebă:

— Ce-i cu tine? Te porți ciudat de trei zile încoace.

— Mă simt absolut groaznic că nu am nicio bijuterie, nici măcar una, pe care să o port, răspunse ea. Voi arăta ca un nimeni. Aproape c-aș prefera să nu merg la petrecere.

— Poartă flori, spuse el. Sunt foarte drăguțe în perioada asta. Pentru zece franci poți să cumperi doi sau trei trandafiri superbi.

Ea nu era convinsă.

— Nu... Nu este nimic mai umilitor decât să pari săracă în mijlocul unei mulțimi de femei bogate.

— Ce prostuță ești! exclamă soțul ei. Du-te și fă-i o vizită Doamnei Forestier și roag-o să-ți împrumute niște bijuterii. O știi destul de bine ca să poți face asta.

Ea scoase un strigăt de încântare.

— Adevărat. Nu m-am gândit deloc la asta.

A doua zi se duse să-și vadă prietena și-i povesti despre necazul ei.

Doamna Forestier se duse la măsuța de toaletă, luă o cutie mare, o aduse Doamnei Loisel și spuse:

— Alege, draga mea.

La început, ea văzu niște brățări, apoi un colier cu perle, apoi o cruciuliță venețiană din aur și nestemate, foarte frumos lucrată. Încercă efectul bijuteriilor în fața oglinzii, ezitând, fiindu-i imposibil să se hotărască să le lase, să renunțe la ele. Continua să întrebe:

— Nu mai ai și altceva?

— Ba da. Caută singură. Nu știu ce ți-ar plăcea mai mult.

Dintr-odată, descoperi, într-o casetă de satin negru, un superb colier de diamante; inima începu să-i bată cu putere. Măinile îi tremurară când îl ridică. Și-l prinse în